

Afgørelser – Reg. nr.: 02029.05

Fredningen vedrører: Nylars Kirke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   10-02-1987

**Fredningsnævnet   26-08-1985, 23-04-1953,
10-01-1961, 20-02-1961**

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. februar 1987

om fredning af et område ved Nylars kirke
i Åkirkeby Kommune (sag nr. 2644/85).

Fredningsnævnet for Bornholms Amts Fredningskreds har ved kendelse af 26. august 1985 truffet beslutning om fredning af et ca. 37 ha stort område ved Nylars kirke. Fredningen berører helt eller delvis 6 ejendomme i privat eje samt en ejendom, der tilhører Åkirkeby Kommune. Fredningen har til formål at bevare landskabet i dets nuværende tilstand og at sikre udsigten til Nylars kirke. Fredningsagen er rejst af Bornholms Amtsråd i 1985.

Fredningsnævnets kendelse er påklaget til Overfredningsnævnet af Nyvest Idrætsforening, Nyvest Centret, Åkirkeby Kommunalbestyrelse, Bornholms Amtsråd og Miljøministeriet v/Fredningsstyrelsen.

Nylars kirke er en af Danmarks få rundkirker. Fredningsområdet udgøres for størstedelens vedkommende af dyrket landbrugsjord og derudover af en bræmme af Præsteskoven og en midlertidig boldbane.

Hele området ligger i landzone. Bornholms Amtsråd har oplyst, at den midlertidige boldbane på matr.nr. 45 a, Nylars, er anlagt uden tilla-

delse i medfør af loven om by- og landzoner.

Dele af området er omfattet af almindeligt gældende beskyttelsesregler i naturfredningsloven (§§ 43, 47, 47 b og 53). Et ca. 1 ha stort areal omkring kirkegårdsmuren er fredet ved deklarerationer, tinglyst 25. april 1953 og 13. januar 1961, og ved kendelse af 20. februar 1961.

Området er behandlet i en amtskommunal rapport fra 1982 ("De bornholmske landkirkers omgivelser"), der indeholder forslag til udvidelse af den ældre fredning.

I regionplanen er området udlagt som særligt landbrugsområde, hvor nye anlæg til ikke-jordbrugsmæssige formål kun må placeres med særlig begrundelse og kun således, at god landbrugsjord ikke beslaglægges. I kommuneplanens rammer for lokalplanlægningen er anvendelsen af en del af området fastlagt til offentligt formål (sportsbaner), og det er iøvrigt bestemt, at området ikke må bebygges.

Ifølge fredningsnævnets kendelse kan der anlægges boldbaner uden læhegn på en del af matr.nr. 1 d, Nylars, og boldbanen på matr.nr. 45 a kan bevares.

Nyvest Idrætsforening, Nyvest Centret og Åkirkeby Kommunalbestyrelse har for Overfredningsnævnet ønsket mulighed for, at der kan anlægges to vendbare fodboldbaner og nogle håndboldbaner med omgivende læhegn i tilknytning til det eksisterende idrætsanlæg, der grænser op til fredningsområdet, samt at der kan anbringes lysmaster på banerne. Det er herved anført, at en indskrænkning af idrætsforeningens udvidelsesmuligheder vil gøre det umuligt at opretholde foreningen i den nuværende form til glæde for lokalsamfundet. Det er endvidere anført, at der ikke senere vil blive behov for yderligere udvidelser af idrætsanlægget.

Bornholms Amtsråd og Fredningsstyrelsen har for Overfredningsnævnet

ønsket, at der i overensstemmelse med fredningsforslaget ikke åbnes mulighed for idrætsanlæg i fredningsområdet. Det er herved anført, at Nylars kirke på grund af sin karakter og beliggenhed har krav på særlig hensyntagen ved placeringen af anlæg, der kan påvirke synsindtrykkene til og fra kirken. Hertil kommer, at idrætsforeningen bør have udvidelsesmuligheder ud over de for tiden aktuelle planer, og at der ved en placering af boldbaner i fredningsområdet bestandig vil opstå konflikter omkring banernes anvendelse.

Nylars Menighedsråd har udtalt sig til støtte for idrætsforeningens anke, idet man dog ønsker indflydelse på placeringen af lysmaster.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité har udtalt sig på linie med amtsrådet og Fredningsstyrelsen.

I sagens behandling har deltaget 8 af Overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at der er behov for, at et større område omkring Nylars kirke bliver pålagt fredningsbestemmelser med henblik på opretholdelse af et åbent landskab omkring kirken. Det tiltrædes endvidere, at fredningsområdets grænse mod Nylars følger den eksisterende lovlige bebyggelse m.v.

Et flertal på 4 medlemmer (herunder formanden) udtaler herefter: Uanset den betydning, som idrætsforeningen har for lokalsamfundet, må der lægges afgørende vægt på hensynet til at beskytte kirken og dens omgivelser mod foranstaltninger, som medfører, at de åbne arealer omkring kirken begrænses. Etablering af idrætsanlæg med tilhørende læhegn og lysmaster er ikke foreneligt med dette fredningshensyn, og nye boldbaner må henvises til en placering uden for fredningsområdet.

Mindretallet har anset det for foreneligt med fredningsformålet, at der inden for fredningsområdet tillades anlæg af nye boldbaner i overensstemmelse med idrætsforeningens ønsker, men på betingelse af, at

læhegn maksimalt må være 2 m høje, og at der ikke må opstilles lysmaster.

Iøvrigt tiltrædes enstemmigt realiteten i fredningsnævnets afgørelse, idet dog bestemmelserne om støj- og lugtulemper udelades, da der ikke kan etableres boldbaner i fredningsområdet.

Fredningsnævnets erstatningstilkendelser i anledning af fredningen, ialt 26.576 kr. med renter, tiltrædes. Beløbene er udbetalt.

Idet fredningsnævnets kendelse af 26. august 1985 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 37 ha store fredningsområde, som er afgrænset på kortet, der hører til Overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som helt eller delvis omfatter matr.nr. 1 a, 1 c, 1 d, 1 i, 39 a, 40 e og 45 a, Nylars, samt den offentlige gang- og cykelsti under litra "v".

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at bevare landskabet i den nuværende tilstand og at sikre udsigten til Nylars kirke.

§ 2. Arealernes drift.

Landbrugsarealerne kan drives som hidtil, og der kan foretages sædvanlige driftsomlægninger, men der må ikke oprettes mink- eller andre pelsdyrfarme eller drivhusgartnerier.

Arealerne må ikke tilplantes, heller ikke med pyntegrønt- eller juletræskulturer, og der må ikke etableres læhegn. Dette forbud gælder ikke inden for det på fredningskortet viste byggefelt på matr.nr. 1 d.

Præsteskovens sydvestlige skovbryn skal opretholdes som løvskov i en dybde af 50 m.

§ 3. Terrænændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages afgravning, opfyldning eller planering.

§ 4. Bebyggelse m.v.

Der må ikke opføres bebyggelse, herunder tilbygninger, skure, boder og drivhuse. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der inden for det på fredningskortet viste byggefelt på matr. nr. 1 d foretages om- eller tilbygninger, når fredningsnævnet forinden har godkendt bygningernes placering og ydre fremtræden.

Der må heller ikke etableres andre faste anlæg og konstruktioner som f.eks. master, vindmøller og transformerstationer, og der må iøvrigt ikke foretages foranstaltninger, der vil virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

§ 5. Affald.

Der må ikke henkastes eller anbringes affald el.lign.

§ 6. Dispensationer.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-5 kan meddeles efter reglerne i naturfredningslovens § 34, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

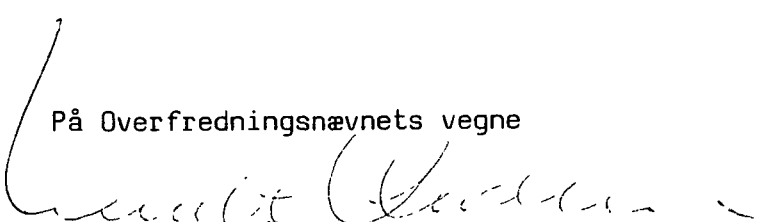
§ 7. Ophævelse af tidligere fredninger.

Følgende fredningskendelser og -deklarationer ophæves:

- 1) Deklaration, tinglyst den 25. april 1953 på matr.nr. 1 a, Nylars.

- 2) Deklaration, tinglyst den 13. januar 1961 på matr.nr. 1 c,
Nylars.
- 3) Fredningsnævnets kendelse af 20. februar 1961 vedrørende
matr.nr. 1 i, Nylars.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

FREDNINGSNÆVNET>

2029 E

26/8-1985

U D S K R I F T

A F

kendelsesprotokollen for fredningsnævnet for Bornholms
amts fredningskreds.

--oo000oo--

År 1985 den 26. august afsagde fredningsnævnet for
Bornholms amts fredningskreds følgende

K E N D E L S E

i sag nr. 42/1985 om fredning af et ca. 37 ha stort område
ved Nylars kirke i Aakirkeby kommune.

OPHÆVET

Ved skrivelse af 1. april 1985 har Bornholms amtsråd rejst fredningssag for et ca. 37 ha. stort område sydøst for Nylars kirke i Aakirkeby kommune mellem Præsteskov, kommunevejen Kirkevej og hovedlandevejen Rønne-Aakirkeby.

Arealet består i det væsentlige af landbrugsjord, et 50 m bredt bælte af Præsteskovens sydvestlige skovbryn samt af have og gårdsplads m.v. ved landbrugsejendommen Kirkely. På en del af landbrugsjorden er anlagt en midlertidig fodboldbane i forbindelse med et idrætsanlæg på nogle tilstødende arealer.

Formålet med fredningen er navnlig at friholde de åbne arealer omkring kirken for yderligere bebyggelse m.v., og at bevare Præsteskovens sydvestlige skovbryn som løvskov.

Fredningspåstanden går i det væsentlige ud på forbud mod bebyggelse med undtagelse af et byggefelt ved landbrugsejendommen Kirkely, hvor ombygning af eller tilbygning til eksisterende bygninger kan ske efter fredningsnævnets forudgående godkendelse, og på forbud mod terrænændringer og yderligere beplantning, herunder læhegn m.v., som kan forstyrre udsigten til kirken.

Fredningsforslaget vedrører ejendommene matr. nr. 1 a, 1 c, 1 d, 1 i, 39 a, 40 e og 45 a Nylars og en offentlig cykel- og gangsti.

Området er delvis omfattet af naturfredningslovens § 47 stk. 1 om skovbyggelinie, § 47 b om forbud mod høj bebyggelse omkring kirker i det åbne land og § 53 om beskyttelseszoner omkring jordfaste fortidsminder. Et ca. 1 ha. stort areal omkring kirkegårdsmuren er omfattet af en fredningskendelse af 20. februar 1961 og af fredningsoverenskomster tinglyst 25. april 1953 og 13. januar 1961.

Præsteå, som på en ca. 700 m lang strækning forløber gennem det berørte område, er omfattet af bestemmelserne i naturfredningslovens § 43.

Det af fredningsforslaget omfattede areal ligger i landzone og er i regionplanen udlagt som særligt landbrugsområde, hvor nye anlæg til ikke-jordbrugsmæssige formål kun må placeres med særlig begrundelse.

Rejsningen af fredningssagen har været bekendtgjort den 2. maj 1985, og fredningsnævnet har afholdt besigtigelse og offentligt møde den 1. juli 1985.

Nylars menighedsråd har udtalt sig til fordel for fredningen og har intet haft at indvende mod, at Præsteskoven, som ejes og drives af kirken, opretholdes som løvskov for så vidt angår den yderste bræmme. Menighedsrådet har udtalt, at lokalsamfundet i Nylars har behov for at opretholde gode idrætsanlæg og for at bevare Nyvest Centret, der grænser op til anlæggene og er afhængig af disse, og menighedsrådet har derfor intet at indvende imod, at fredningsgrænsen flyttes til en linie fra det nordøstlige hjørne af matr. nr. 45 a til det sydøstlige hjørne af byggefeltet på Kirkely.

Danmarks Naturfredningsforening har anbefalet fredningsforslaget, som også har kunnet tiltrædes af lodsejerne Johs. Hansen og Svend Dam Ipsen.

Der er alene fremkommet indsigelser fra Nyvest Idrætsforening og Nyvest Centret.

Idrætsforeningen har gjort gældende, at den ved fredningsforslaget vil blive frataget muligheden for at benytte det midlertidige anlæg på matr. nr. 45 a, som Aakirkeby kommune har lejet af ejeren Johs. Hansen og stillet til rådighed for foreningen. Hvis der kunne anlægges et læbælte gående fra nordvest til sydøst over matr. nr. 1 d, ville dette dog være acceptabelt. Eventuelt kunne der i stedet anlægges et beplantningsbælte langs en del af det østlige skel på matr. nr. 45 a og herfra videre til det sydøstlige hjørne af bygge-

feltet på ejendommen Kirkely, hvorved der kunne anlægges to nye baner til erstatning for den midlertidige bane. Hvis idrætsforeningens ønsker ikke kan imødekommes, ønskes der tilladelse til at bibeholde den nuværende midlertidige bane uden løbælter.

Nyvest Centret har anset det for nødvendigt for at drive centret, at der fortsat er tilstrækkelige faciliteter for idrætsforeningen, idet foreningens medlemmer ellers vil søge bort, hvorefter lokalsamfundet vil stagnere.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet finder, at fredningsforslaget bør gennemføres med visse ændringer, således at arealerne i det væsentlige kan bevares i deres nuværende tilstand. Fredningsbestemmelserne skal dog ikke være til hinder for, at der på et areal sydvest for en linie mellem det nordøstlige hjørne af matr. nr. 45 a og det sydøstlige hjørne af byggefeltet omkring ejendommen Kirkelys bygninger anlægges boldbaner.

Fredningen skal heller ikke være til hinder for en permanent boldbane på ejendommen matr. nr. 45 a.

Fredningsnævnet finder endvidere, at der bør træffes bestemmelser, der modvirker lugt- og støjulemper ved benyttelsen af kirkegården.

Da der efter gennemførelsen af fredningsforslaget ikke er grundlag for at opretholde de bestående fredningsbestemmelser, ophæves disse i overensstemmelse med fredningspåstanden som nedenfor nærmere bestemt.

T H I B E S T E M M E S :

De på vedhæftede kort angivne arealer af matr.nr. 1 a, 1 c, 1 d, 1 i, 39 a, 40 e og 45 a Nylars og den cykel- og gangsti, der fører over arealerne, pålægges følgende fredningsbestemmelser:

§ 1.

Fredningen har til formål at bevare landskabet i dets nuværende tilstand og at sikre udsigten til Nylars kirke.

§ 2.

Der må ikke opføres bygninger af nogen art, herunder skure, boder, drivhuse og lignende.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der inden for det på kortbilaget viste byggefelt på ejendommen Kirkely, matr. nr. 1 d Nylars, foretages ombygning af eller tilbygning til eksisterende bygninger, efter at placering af bygninger og bygningstegninger forinden er godkendt af fredningsnævnet.

§ 3.

Der må ikke opstilles elmaster eller andre master, transformerstationer, vindmøller og lignende.

§ 4.

Oprettelse af mink- eller andre pelsdyrfarme og anlæg af drivhusgartnerier er ikke tilladt.

§ 5.

Ændringer i terrænet, herunder afgravning eller opfyldning og henkastning af affald er ikke tilladt.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på det areal, som ligger sydvest for en linie mellem det nordøstlige hjørne af matr. nr. 45 a Nylars og det sydøstlige hjørne af byggefeltet på ejendommen Kirkely, matr. nr. 1 d Nylars, anlægges boldbaner, eller for at den eksisterende boldbane på ejendommen matr. nr. 45 a bevares.

§ 6.

Yderligere beplantning af arealerne med træer eller buske, herunder anlæg af pyntegrønt- eller juletræskulturer, samt etable-

ring af læhegn er ikke tilladt.

Denne bestemmelse gælder dog ikke det på kortbilaget viste byggefelt på ejendommen Kirkely, matr. nr. 1 d Nylars.

§ 7.

Præsteskovens sydvestlige skovbryn som vist på kortbilaget skal opretholdes som løvskov i en dybde af 50 meter.

§ 8.

På de fredede arealer må ikke foretages foranstaltninger, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken, eller som kan medføre lugt- eller støjulemper ved benyttelsen af kirkegården.

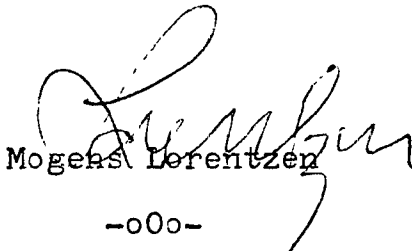
Spredning af gylle og lignende og marksprøjtning er dog tilladt som led i driften af landbrugsarealerne.

Fredningsnævnets kendelse af 20. februar 1961 og fredningsoverenskomster tinglyst den 25. april 1953 og 13. januar 1961 ophæves.

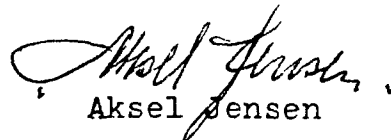
Kendelsen kan påklages til Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K, af ejerne af de berørte ejendomme og af eventuelle brugere samt Nyvest Centret, Nyvest Idrætsforening, og af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Aakirkeby kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Landsforeningen Natur og Ungdom og Dansk Ornithologisk Forening inden 4 uger fra den dag, kendelsen er meddelt de pågældende.

Aksel Petersen

-oOo-

Mogens Lorentzen

-oOo-

Aksel Jensen

-oOo-

FREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET

A F S K R I F T.

Matr. nr. 1a Nylars sogn Anmelder:

Fredningsnævnet

Fredningsoverenskomst

Stempel- og gebyrfri

lov nr. 140-1937.

Undertegnede gårdejer Markus Peter Hansen, Nylars erklærer sig villig til, som ejer af matr. nr. 1a af Nylars sogn, at lade et areal af dette matr. nr. frede, for at sikre den fri beliggenhed af Nylars kirke.

Arealet beskrives således:

En 5 m bred bræmme nord og øst omkring kirkens jord, matr. nr. 1c, nord for kirken kun langs kirkegårds-muren.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødeleggende beplantning, ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende eller opsættes skure, udsalgssteder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber, anbringes møddinger, affaldedynger eller lignende skønhedsforstyrrende genstande. Der må i det hele ikke foretages ændringer i den nu bestående tilstand, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

For fredningen kræves ingen erstatning.

Jeg er enig i, at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min for-nævnte ejendom, dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Bornholms amtstrådekrede og menighedsrådet for Nylars sogn.

Nylars, den 19/5 1952.

M. Hansen

Idet fredningsnævnet modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at fredningen vil være at lyse på matr. nr. 1a af Nylars sogn. Med hensyn til hæftelser og servitutter henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Fredningsnævnet for Bornholms Amtsrådskreds,

den 23/4 1953

S. Hassing

Indført i dagbogen for retskreds nr. 25 Rønne købstad m.v., den
25. april 1953. Lyst. Tingbog: Bd. Nyl. I Bl. 1. Akt: Skab H nr. 548

F. Asmund

/ S. Fossum Poulsen

bekræftelse af genpart 2 kr - øre

f.

to kr. - øre

Afskriftens rigtighed bekræftes.

Dommeren i Neksø købstad m.v., den 30 maj 1961.

S. Hassing

FREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET

A F S K R I F T.

Matr. nr. 1c Nylars sogn. Anmelder:

Fredningsnævnet

Fredningsoverenskomst

Stempel- og gebyrfri

lov nr. 140-1937.

Undertegnede Menighedsråd for Nylars sogn erklærer sig villig til, som ejer af matr. nr. 1c af Nylars sogn, at lade et areal af dette matr. nr. frede, for at sikre den fri beliggenhed af Nylars kirke.

Arealet beskrives således:

Parkeringspladsen vest for kirken ud mod vejen og arealet mellem kirkens søndre kirkegårdsmur og jernbanen.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke betynges eller beplantes med udsigtsædelæggende beplantning, ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende eller opsættes skure, udsalgsteder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber, anbringes møddinger, affaldsdynger eller lignende skønhedsforstyrrende genstande. Der må i det hele ikke foretages ændringer i den nu bestående tilstand, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

For fredningen kræves ingen erstatning.

Jeg er enig i, at ovenstående fredningstilbud tilgives på min for-nævnte ejendom, dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Bornholms amtsrådskreds og menighedsrådet for Nylars sogn.

Nylars, den 1/2 1960.

Axel Løvgreen N. A. Kofoed John Hansen J. A. Nielsen Knud V. Jensen
Louis E. Kofoed Gertrud Skovgaard K. E. Kjeller

Det attesteres, at samtlige medlemmer af menighedsrådet hermed har underskrevet overenskomsten

Axel Løvgreen sognepræst.

Idet fredningsnævnet modtager og godkender foranstående frednings-
tilbud bestemmes det, at fredningen vil være at lyse på matr. nr. 1e af
Nylars sogn.

Det fredede areal er indtegnet på vedlagte kort, af hvilket en gen-
part bedes henlagt på akten.

Fredningsnævnet for Bornholms Amtsrådsreds,

den 10/1 1961.

S. Hassing

Så længe arealet administreres af de kirkelige myndigheder, træffer kirke-
ministeriet uanset nærværende deklaration afgørelse med hensyn til even-
tuel opførelse af bygninger på arealet, for så vidt disse skal tjene kir-
kelige formål,

ⁿ
De/del af parcellen, der i henhold til ministeriets skrivelse af 18. no-
vember 1925 er inddraget under kirkegården udgår af deklarationen. Fred-
ningsdeklarationen bortfalder i det omfang, de af deklarationen omfattede
arealer inddrages under kirkegården.

Nylars, den 31. december 1960.

Axel Lovgreen   J. A. Nielsen   Louis E. Kofoed   N. A. Kofoed
Johs. Hansen   Gertrud Skovgaard   Knud V. Jensen   K. E. Kjeller.

Indført i dagbogen for retten i Rønne den 13/1 1961

I Bl. 1e Akt N nr. 351.

§   kr.   F. Asmund

§   "

§ 14   I   "

§ 14   I¹   "

§ 14   "   3.-

§alt kr   3.-

tre kroner   Afskriftens rigtighed bekræftes.

Dommeren i Nexsø købstad m.v., den 30. juni 1961.

S. Hassing

S. Hassing

FREDNINGSNÆVNET >

OPHÆVET

U D S K R I F T

af

forhandlingsprotokol for naturfredningsnævnet for Bornholms amtsrådskreds.

År 1961 den 20. februar blev fredningsnævnet sat på dommerkontoret i Neksø af formanden dommer S. Hassing, hvor da foretoges:

Sag om fredning af matr. nr. 1i Nylars sogn,

der afsagdes sålydende

K e n d e l s e.

Efter at naturfredningsnævnet var blevet bekendt med, at en parcel af matr. nr. 1i af Nylars sogn, der er beliggende ved vejen fra Nylars til Vestermarie umiddelbart op til Nylars kirkegaard, påtænkes solgt til bebyggelse, er fredningssag rejst.

Ejendommen ejes af Nylars kommune ifølge skøde tinglyst den 6/2 1961 og er erhvervet fra de bornholmske husmandsforeninger ved en vederlagsfri overdragelse. Ejendommen, der hidtil har henligget som have, er 3270 m², mens arealet af den grund, der af kommunen påtænkes bortsolgt til byggegrunde, er 800 - 1000 m².

Nylars kommune har tilbudt at erlægge den nordlige del af matr. nr. 1i med et byggeforbud, men har protesteret mod at arealet fredes i sin helhed.

Til støtte for sin protest har kommunen anført, at det har været afgørende for kommunen ved overtagelsen af matr. nr. 1i, at man kunne bortsælge en parcel heraf, således at købesummen herfor kunne hensættes til hjælp til vedligeholdelsen af den øvrige del af matr. nr. 1i.

I tilfælde af fredning har kommunen ^{derfor}/påstået en erstatning af en størrelse, som den købesum, grunden forventes at kunne indbringe eller 4000 kr

Nylars menighedsråd har efter omstændighederne ikke villet udtale sig mod bortsalg af omhandlede byggegrund.

Nævnet mener, at en bebyggelse af arealet, der må betragtes som en helhed, vil virke skæmmende på den smukke udsigt, der er når man kommer syd fra mod kirken, hvor denne indgår som et smukt led i den landskabelige skønhed og finder, at nævnte matr. nr. 11 bør fredes, således at der ikke på ejendommen må ske nogen bebyggelse, opstilling af skure, opsætning af master eller andre skæmmende genstande, og at grunden bør henligge som have, dog at særlig højt voksende træer kan fældes. Såfremt sognerådet måtte ønske det, kan haven ryddes og jævnes og inddrages under den værende åbne parkeringsplads foran kirken.

Under hensyn til at omhandlede ejendom er erhvervet af Nylars kommune uden vederlag, og da man finder det en naturlig opgave for kommunen at holde omgivelserne omkring den meget gamle middelalderkirke i sømmelig stand, finder nævnet ikke at burde tilkende kommunen erstatning i anledning af fredningen.

Påtaleberettiget er naturfredningsnævnet.

T h i b e s t e m m e s :

Matr. nr. 11 Nylars sogn fredes som ovenfor bestemt.

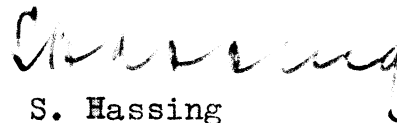
S. Hassing

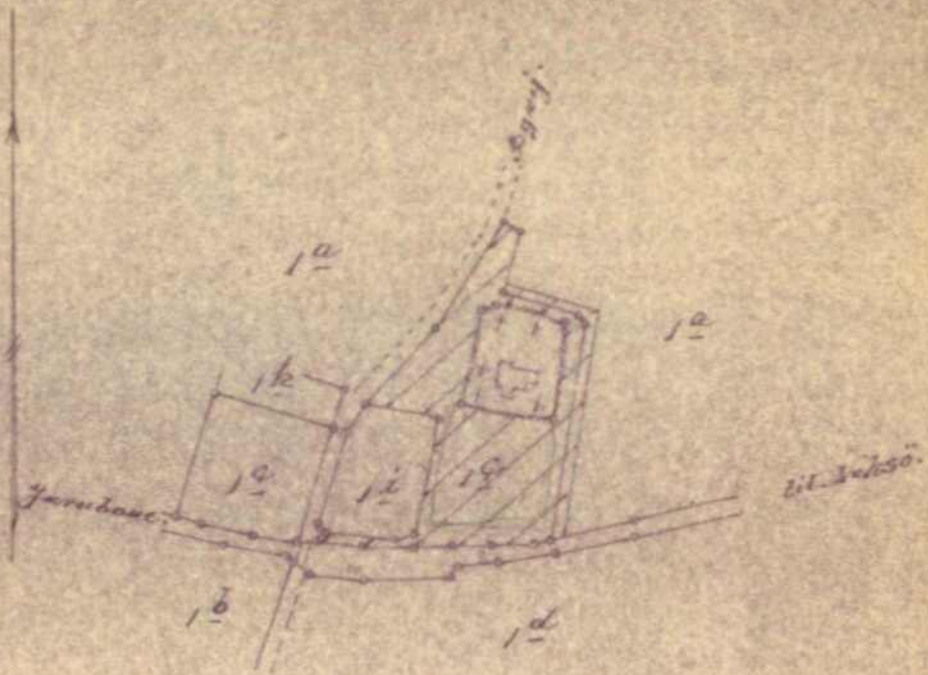
Johs. E. Larsen

H. F. Nielsen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Bornholms amtsrådsreds, den 20. februar 1961.

S. Hassing

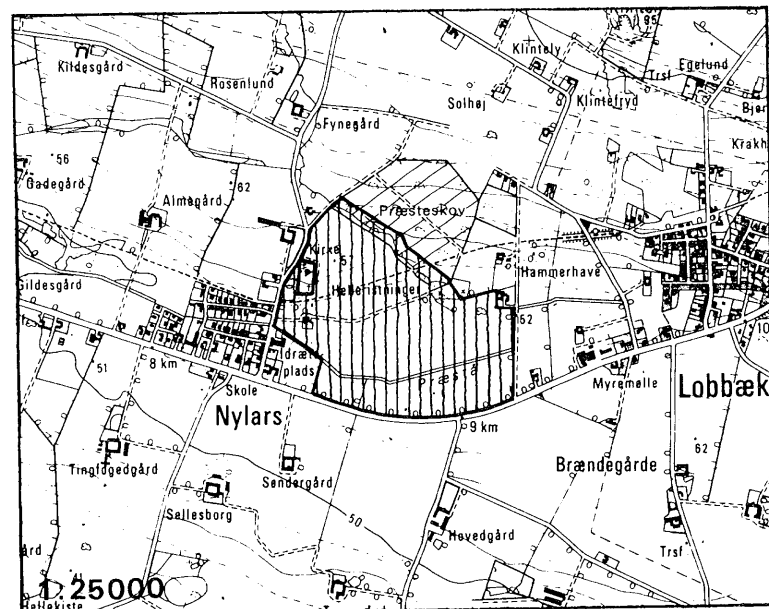
Terræn af
 Hovedejendommen.
 Nylars Sogn.
 Vester Herred.
 Bornholms Amt.
 1:4000.

SD, d. 26/9 1953. Navn: Nylars Sogn.
 Sandtvis p. k. l. o.

genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen
 i Nylars Sogn attesteres herved.

istitsr. listerlets genpartkalkulerer. Til kort

KORT>

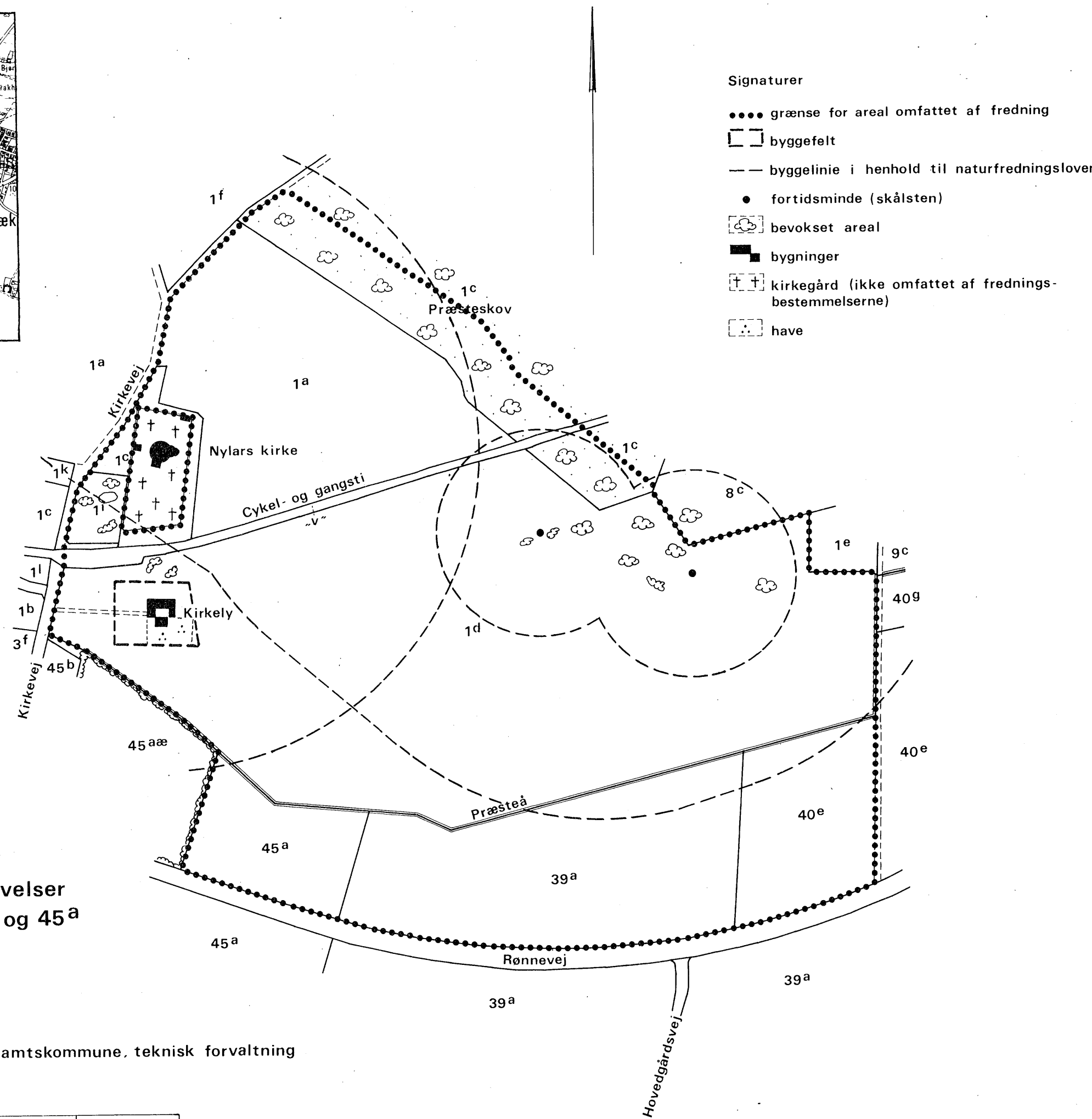

FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af Februar
1987 i sag nr. 2644/85

Deklarationskort vedrørende
fredning af Nylars kirkes omgivelser
matr.nr. 1a, 1c, 1d, 1i, 39a, 40e og 45a
Nylars
Aakirkeby kommune
Bornholms amt

Udarbejdet i dec. 1986 af Bornholms amtskommune, teknisk forvaltning

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02029.05

Dispensationer i perioden: 25-08-1987 - 24-06-2005

Fredningsnævnet

for

Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne

Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. (03) 95 01 45

REG. NR.

Sag nr. 99/1987

Den 25 AUG. 1987

29295
1/9/87

Aakirkeby kommune
Teknisk forvaltning
Ravnsgade 5
3720 Aakirkeby.

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Døres skr. af
J. nr.
+ 2 bilag.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
26 AUG. 1987

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 45 a Nylars at opsætte et 90 cm højt dyrehegn mod Rønnevej og et åløb umiddelbart nord og syd for træningsbanen ved Nylars idrætsanlæg til sikring for mindre børn i forbindelse med boldspil m.v.

Det fremgår af sagens oplysninger, at ejendommen matr. nr. 45 a Nylars er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 10. februar 1987 om fredning af Nylars kirkes omgivelser. Det er i kendelsen bl.a. bestemt, at der ikke må etableres læhegn eller foretages foranstaltninger, der virker skæmmende eller hidrende for udsigten til eller fra kirken. Kendelsen indeholder ingen bestemmelser om andre former for hegn.

Fredningsnævnet har ved skrivelse af 14. april 1987 meddelt tilladelse til at bibeholde den pågældende boldbane indtil 1. marts 1990.

I den anledning skal fredningsnævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 meddele tilladelse til opsætning af det ansøgte hegn.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34 indbringes for overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd og Danmarks Naturfredningsforening.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms amtskommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

Ltr. F. 142-86 Bil. 2

Lorentzen

Lorentzen

~~Ekte~~
31/87

JW

AAKIRKEBY KOMMUNE
Teknisk forvaltning

GIRO 8 40 57 03
TELEFON 03 97 47 47

3720 AAKIRKEBY, DEN

25.06.1987

JR. NR.

18.09G01

Sagsbeh. Finn Rønne-Nielsen/fie

Fredningsnævnet
Damgade 4 A
3700 Rønne.

Vedr.: Hegn på matr. nr. 45 a, Nylars sogn.

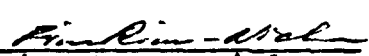
Hermed ansøges om tilladelse til opsætning af et 90 cm højt dyrehegn mod Rønnevej og åløb umiddelbart nord og syd for træningsbane ved Nylars idrætsanlæg, for sikring af de mindre børn, i forbindelse med boldspil m.v.

Til orientering vedlægges en oversigtsplan over det pågældende område.

Bilagene er beregnet til Deres arkiv.

Med venlig hilsen

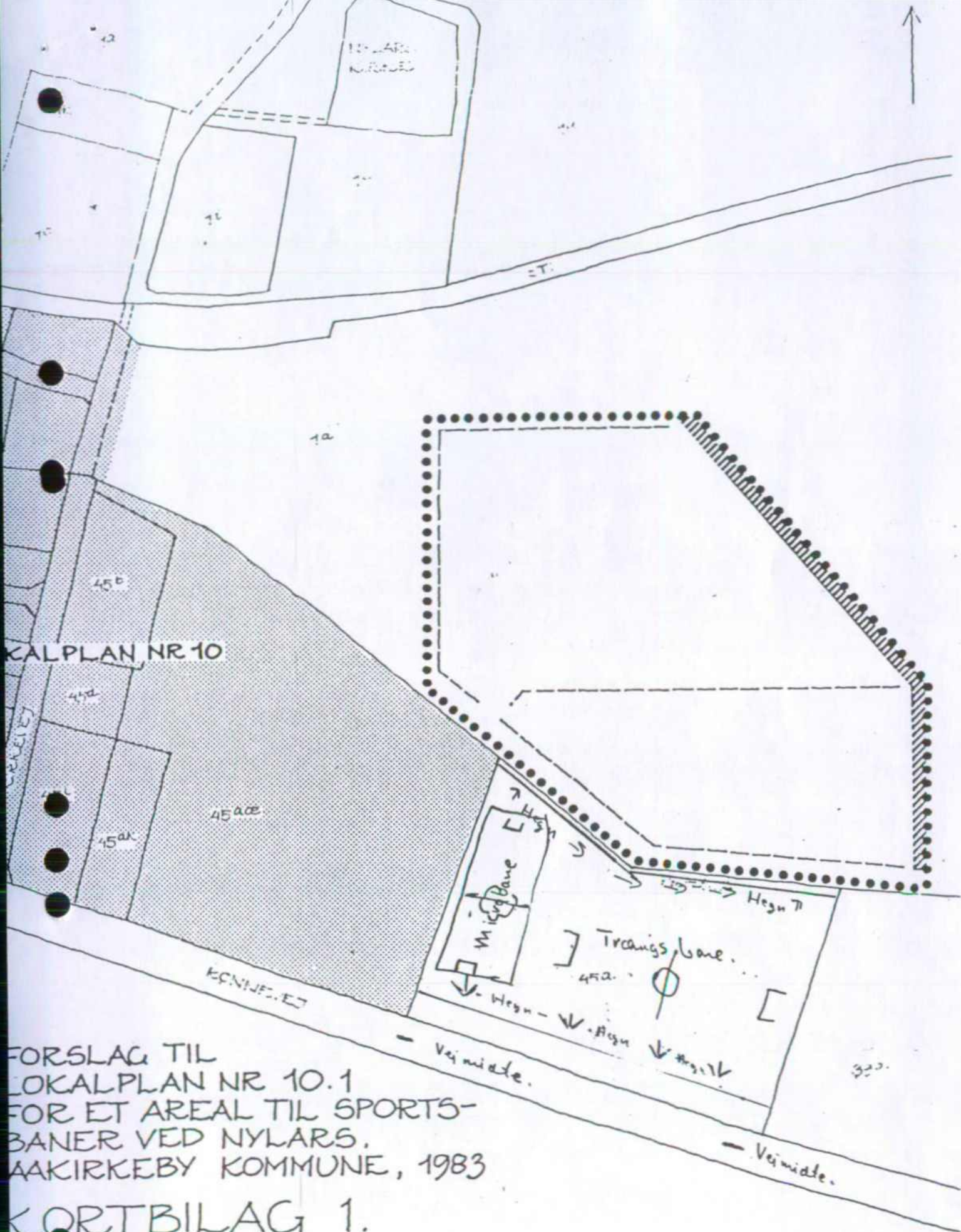

Jan Harvest
Bygningsinspektør

Finn Rønne-Nielsen
Konstruktør

Miljøministeriet J. nr. F. 142-86 SN

26 AUG. 1987

Fredningsnævnet
for 99/87
Bornholms amts fredningskreds

FORSLAG TIL
 LOKALPLAN NR 10.1
 FOR ET AREAL TIL SPORTS-
 BANER VED NYLARS,
 NAAKIRKEBY KOMMUNE, 1983

KORTBILAG 1.

••• LOKALPLANOMRÅDETS GRÆNSE
 // BEPLANTNINGSBÆLTE
 - DIGE
 Fredningsnævnet
 for 99/82
 Bornholms amts fredningskreds

0 50 100 150 M.
 MÅL 1:2000 · KORTBILAGET ER IKKE VÆRFEST

Fredningsnævnet
for
Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne
Amgade 4A, 3700 Rønne, tlf. (03) 95 01 45

Sag nr. 53/87

REG. NR. 02029.0578

Den 4. maj 1987

Nylars Menighedsråd
v/konsulent Frits Christensen
Nyvej 8
3720 Akirkeby

GENPART til, skov- og naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr. + 5 bilag

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 7 MAJ 1987

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 1 c Nylars umiddelbart syd for Nylars Kirkegård at opføre en ca. 50 m² stor bygning, der skal indeholde frokoststue, toilet og redskabsrum.

Bygningen agtes opført med granit- og træbeklædte ydervægge og afvalmet sadeltag med 45°'s hældning beklædt med røde vingetegle.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er beliggende inden for en afstand af 300 m fra skov, og at det pågældende areal er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 10. februar 1987 om fredning af et område ved Nylars kirke, hvis formål er at bevare landskabet i den nuværende tilstand og at sikre udsigten til Nylars kirke. Det er bl.a. bestemt, at der ikke må opføres bebyggelse, herunder tilbygninger, skure, boder og drivhuse.

Fredningsnævnet gav den 7. april 1986 tilladelse til at opføre en ca. 30 m² stor tilbygning, indeholdende frokoststue, toilet og redskabsrum til et eksisterende ca. 33 m² stort kapel på kirkegården, men dette projekt ønsker menighedsrådet ikke udført.

Under hensyn til, at den for ganske nylig gennemførte fredning indeholder forbud mod bebyggelse, og til at den ansøgte bygning vil virke meget fremtrædende især set fra vejen, der fører fra hovedlandevejen til kirken, finder fredningsnævnet ikke grundlag for at tillade det ansøgte.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 og § 34 indbringes for overfredningsnævnet, Amaliegade 17, 1256 København K, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening, Akirkeby kommune og menighedsrådet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Genpart af denne skrivelse er sendt til fredningsstyrelsen Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening og Akirkeby kommune. samt ark. Rolf Graae, Annasvej 8, Hellerup

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. F-142-86 Bil. 5

Lorentzen

Foto venter

Fredningsnævnet

for

Bornholms amts fredningskreds

Modtaget i

Sag nr. 119/1989

Skov- og Naturstyrelsen

Dommerkontoret i Rønne

Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. (03) 95 01 45 10 NOV. 1989

Den

- 9 NOV. 1989

Johannes Hansen
Søndregård
Rønnevej 105
3720 Aakirkeby.

GENPART til Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.
+ bilag.

Bornholms amtskommune har forelagt fredningsnævnet en sag om tilladelse til på Deres ejendom matr. nr. 45 a Hovedejerlavet Nylars at bibeholde den midlertidige boldbane, beliggende nord for hovedlandevejen Rønne-Aakirkeby og øst for de lovlige boldbaner på matr. nr. 45 aæ smst.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. februar 1987 om fredning af et område ved Nylars kirke, hvori bl.a. er bestemt, at der ikke må opføres bebyggelse eller etableres andre faste anlæg og konstruktioner som f.eks. master, ligesom der ikke må foretages foranstaltninger, der vil virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken. Det fremgår iøvrigt af bemærkningerne til kendelsen, at nye boldbaner må henvises til en placering uden for fredningsområdet.

Bornholms amtskommune har i skrivelse af 4. marts 1987 meddelt tilladelse i henhold til by- og landzoneloven til at bibeholde den midlertidige boldbane indtil den 1. marts 1990, og fredningsnævnet har i skrivelse af 14. april 1987 for sit vedkommende meddelt tilsvarende tilladelse.

Bornholms amtskommune har nu efter ansøgning ved skrivelse af 26. september 1989 i medfør af by- og landzonelovens § 8 tilladt bibeholdelse af de midlertidige baner indtil 1. marts 1993, således at lysmaster og eventuelle andre anlæg m.v. for arealets benyttelse til boldbaner er fjernet fra ejendommen senest 1. april 1993, hvorefter arealet igen tages i brug til landbrugsformål.

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1213/6-0001

BHT

Akt. nr. 1

105

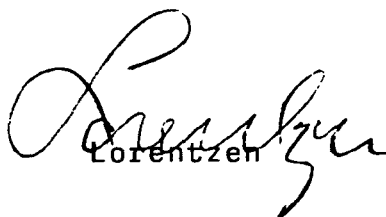
Afgørelsen er begrundet i, at anlæg af permanente baner uden for det fredede areal har måttet udskydes af økonomiske grunde.

I den anledning meddeler fredningsnævnet herved den efter kendelsen eventuelt fornødne tilladelse til at bibeholde den midlertidige boldbane indtil den 1. marts 1993 på samme vilkår, som gælder for Bornholms amtskommunes tilladelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening, Aakirkeby kommune, Nyvest Centret og Nyvest Idrætsforening.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Aakirkeby kommune, Nyvest Centret og Nyvest Idrætsforening.

Lorentzen

Fredningsnævnet
for

Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne
Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. 53 95 01 45Sag nr. 55/1991 Skov- og Naturstyrelsen
Modtaget 1

Den 27 AUG. 1991 28 AUG. 1991

Nylars Menighedsråd
v/formanden Arne Kofoed
Loftsgårdsvej 1, Nylars
3720 Aakirkeby.GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.
+ bilag.

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 1-c Nylars, Nylars Kirkegård, at opføre en ca. 66 m² stor tilbygning, indeholdende velfærdsrum og redskabsrum til den eksisterende ca. 33 m² store kapelbygning.

Tilbygningen agtes opført i blødt^tstrøgne tegl og med teglhængt sadeltag. Ydervægge vandskures og kalkes såvel på tilbygningen som den eksisterende bygning.

Det fremgår af sagen, at ejendommen ligger inden for en afstand af 300 m fra skov, og at det pågældende areal er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. februar 1987 om fredning af et område ved Nylars kirke, hvis formål er at bevare landskabet i den nuværende tilstand og at sikre udsigten til Nylars kirke. Det er bl.a. bestemt, at der ikke må opføres bebyggelse, herunder tilbygninger, skure, boder og drivhuse. Dog kan der med fredningsnævnets godkendelse af bygningernes placering og ydre fremtræden foretages visse om- eller tilbygninger.

Fredningsnævnet gav den 7. april 1986 tilladelse til at opføre en ca. 30 m² stor tilbygning, indeholdende frokoststue, toilet og redskabsrum til det eksisterende ca. 33 m² stort kapel på kirkegården, men dette projekt blev ikke udført.

I medfør af naturfredningslovens § 34 og § 47 meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af det nu forelagte projekt i overensstemmelse med den indsendte tegninger og beskrivelsen.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Fredningsnævnet
for
Bornholms amts fredningskreds

Sag nr. 8/93

Den 30 APR. 1993

Dommerkontoret i Rønne
Damgade 4A · 3700 Rønne
Telefon 56 95 01 45 · Fax 56 95 02 45

Jens Georg Hansen
Søndregård
Rønnevej 105
3720 Aakirkeby

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr. + bilag

Bornholms amtskommune har forelagt fredningsnævnet en sag om tilladelse til på Deres ejendom matr.nr. 45-a Hoverejerlavet Nylars at bibeholde den midlertidige boldbane, beliggende nord for hovedlandevejen Rønne-Aakirkeby og øst for de lovlige boldbaner på matr.nr. 45-aæ smst.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. februar 1987 om fredning af et område ved Nylars kirke, hvori bl.a. er bestemt, at der ikke må opføres bebyggelse eller etableres andre faste anlæg og konstruktioner som f.eks. master, ligesom der ikke må foretages foranstaltninger, der vil virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken. Det fremgår iøvrigt af bemærkningerne til kendelsen, at nye boldbaner må henvises til en placering uden for fredningsområdet.

Bornholms amtskommune har 2 gange tidligere meddelt tidsbegrænsede tilladelser efter by- og landzonenloven til at bibeholde de midlertidige baner, senest ved skrivelse af 26. september 1989 med virkning indtil 1. marts 1993, og fredningsnævnet har ved skrivelse af 14. april 1987 og 9. november 1989 for sit vedkommende meddelt tilsvarende tilladelser. Sidstnævnte tilladelse er betinget af, at lysmaster og eventuelle andre anlæg m.v. for arealets benyttelse til boldbaner er fjernet fra ejendommen senest 1. april 1993, hvorefter arealet igen tages i brug til landbrugsformål.

Bornholms amt har nu efter ansøgning ved skrivelse af 10. februar 1993 i medfør af lov om planlægning § 35 tilladt boldbanerne bibeholdt uden tidsbegrænsning, bl.a. på vilkår at der ikke opstilles

nye master eller hegn, og at eksisterende master og hegn m.v. fjernes, og arealet igen tages i brug til landbrugsformål, når anvendelsen til boldbaner måtte ophøre.

Afgørelsen er begrundet i, at kommunen ikke for tiden har andre muligheder for at stille andre boldbaner til rådighed.

I den anledning meddeler fredningsnævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1 den efter kendelsen fornødne tilladelse til at bibeholde den midlertidige boldbane uden tidsbegrænsning og i øvrigt på samme vilkår, som gælder for Bornholms amts tilladelse.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse § 78 stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4 A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage rettidig indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms amt, Danmarks Naturfredningsforening, Aakirkeby kommune, Nyvest Centret og Nyvest Idrætsforening.

Lorentzen

Bornholms Amt
Teknisk Forvaltning
Østre Ringvej 1
3700 Rønne

Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
04 DEC. 2001

HER10150/Sagsbeh: HER
J.nr. 06.11.01.01.2001-39

Den 30/11-2001

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til at flytte bommene på den regionale cykelsti ved Nylars kirke. Bommernes nuværende og påtænkte placering er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at området inden for hvilket bommene ønskes flyttet, er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 10. februar 1987, der har til formål at sikre udsigten til Nylars kirke.

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af projektet.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand, jfr. § 9, stk. 4 i bekendtgørelse nr. 835 af 1. november 1997 om forretningsorden for fredningsnævn.

Efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening og Aakirkeby kommune.

F. Schønnemann

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.

SCANNET

Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hovedmodtager
Ny-Vest Fodbold
v/Bent Enevoldsen
Kildevej 4
3720 Åkirkeby

for Bornholms Regionskom-
mune
Damgade 4a
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145
Fax. 5695 0245

MPS11172/Sagsbeh. HER
J.nr. 06.11.01.01.2005-22.5
Deres j.nr.

24. juni 2005

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til at nedlægge et eksisterende baneanlæg på matr. nr. 45-bc Nylars og til at etablere et nyt baneanlæg på matr. nr. 40-h Nylars. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Fredningsnævnet har den 8. juni 2005 afholdt besigtigelse, hvorunder ansøgningen er ændret til at angå etablering af et hegn, således at det nuværende hegn mellem Rønnevej og kampbanen forlænges mod øst ad Rønnevej med 50 m i samme højde som det eksisterende hegn, hvorefter hegnet fortsætter som et lavere hegn videre langs Rønnevej til banearbejdet øst-skel. I forbindelse med et sådant hegnsanlæg foreslås den østligst beliggende lysmasse samtidig nedtaget.

Det fremgår af sagen, at området er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. februar 1987, der fastsætter blandt andet:

"...

Fredningen har til formål at bevare landskabet i den nuværende tilstand og at sikre udsigten til Nylars Kirke.

...

Arealerne må ikke tilplantes..., og der må ikke etableres læhegn.

...

Der må heller ikke etableres andre faste anlæg og konstruktioner som f.eks. master, vindmøller og transformatorstationer, og der må iøvrigt ikke foretages foranstaltninger, der vil virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

"..."

Det fremgår endvidere af kendelsen, at et flertal på 4 medlemmer (herunder formanden) af Overfredningsnævnets 8 medlemmer i forbindelse med fredningskendelsens udarbejdelse har udtalt blandt andet:

"...

Uanset den betydning, som idrætsforeningen har for lokalsamfundet, må der lægges afgørende vægt på hensynet til at beskytte kirken og dens omgivelser mod foranstaltninger, som medfører, at de åbne arealer omkring kirken begrænses. Etablering af idrætsanlæg med tilhørende læhegn og lysmaster er ikke foreneligt med dette fredningshensyn, og nye boldbaner må henvises til en placering uden for fredningsområdet.

"..."

Fredningsnævnet har den 25. august 1987 meddelt tilladelse til opsætning af et 90 cm højt dyrehegn omkring banen. Tilladelsen er ikke blevet udnyttet.

2001-1211/18-2001
66

Den 28. maj 2004 har fredningsnævnet i anledning af en ansøgning om tilladelse til indhegning af samme bane udtalt:

"...fredningen har som hovedformål at sikre udsigten til Nylars Kirke. Herefter, og når henses til ovennævnte udtalelse af Overfredningsnævnets flertal finder fredningsnævnet, at projektet afviger fra fredningen i et sådant omfang, at en gennemførelse af projektet vil forudsætte en hel eller delvis ophævelse af fredningen, hvorfor fredningsnævnet meddeler afslag til det ansøgte projekt, jfr. § 50, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven."

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation fra fredningsdeklarationen til det nu forelagte projekt således, at det tillades at etablere et levende hegn i forlængelse af det eksisterende levende hegn mellem kampbanen og Rønnevej, således at det eksisterende levende hegn kan forlænges 50 m mod øst langs Rønnevej. Det er et vilkår for dispensationen, at den østligste lysmast på baneanlægget fjernes, og at den næststøtligste lysmast flyttes til en afstand af 50 m fra det eksisterende levende hegn, således at denne lysmast fremover afslutter hegnet, og at der ikke etableres hegn mellem dette hegn og baneanlæggets østskel. Det er endvidere et vilkår for dispensationen, at det levende hegn ikke overstiger 5 m's højde, samt at træbevoksningen i baneanlæggets østskel fjernes.

Fredningsnævnet har lagt vægt på blandt andet, at hegnet på den tilladte strækning ikke indebærer en begrænsning af udsigten til Nylars kirke fra Rønnevej.

Fredningsnævnet finder samtidig anledning til at udtale, at Bornholms Regionskommune under hensyntagen til fredningshensynet bør foranledige træer langs regionskommunens cykelsti fjernet i størst muligt omfang på en 300 m lang strækning fra Nylars Kirke og mod øst.

Fredningsnævnet finder herefter ikke anledning til at behandle den oprindelige ansøgning om flytning af baneanlægget.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnethar modtaget Deres klage fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk/klagegebyr.htm.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Natur og Miljø og Danmarks Naturfredningsforening, Nylars Menighedsråd, svend Dam Ipsen, Jens Georg Hansen og Bornholms Idrætsråd..

F. Schønnemann Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen Fredningsregisteret
Til Deres orientering.

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

Bornholms Regionskommune

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-02-2019
Den 25. februar 2019

Overfor fredningsnævnet er der den 22. januar 2019 ansøgt om tilladelse til at opføre en servicebygning (toiletbygning) på ejendommen matr. nr. 700-z, Pedersker, beliggende ved krydset Østre Sømarksvej/Strandvejen og en servicebygning (toiletbygning) på ejendommen matr. nr. 1-i, Nylarsker, beliggende mellem Nylars Kirkegård og regional cykelrute 21. Projektet, der skal forbedre toiletforholdene i forhold til de nationale og regionale cykelruter, er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Ejendommene er markeret på følgende kortudsnit:

Matr.nr. 700-z, Pedersker:

Matr.nr. 1-i, Nylarsker:

udsigten til Nylars Kirke.

...

§4. Bebyggelse m.v.

Der må ikke opføres bebyggelse, herunder tilbygninger, skure, boder og drivhuse. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der inden for det på fredningskortet viste byggefelt på matr.nr. 1 foretages om- eller tilbygninger, når fredningsnævnet forinden har godkendt bygningernes placering og ydre fremtræden. Der må heller ikke etableres andre faste anlæg og konstruktioner, og der må i øvrigt ikke foretages foranstaltninger, der vil virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken.

... ”

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Bornholms Regionskommune, der også ejer de omhandlede arealer, har anbefalet projektet.

Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet har anbefalet projektet, med den bemærkning, at både bygningssider og stern bør udføres i mørke/dæmpede farver.

Miljøstyrelsen har vurderet, at projektet ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til opførelse af de to servicebygninger(toiletbygninger) som ansøgt på vilkår, at bygningssider, og stern udføres i mørke jordfarver.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,

- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod